

Báthori Csaba

Sirató

Esterházy Péter halálára

(Részlet)

4

Forog a megütött szív látni téged,
nyílik a szürke föld hogy befogadjon,
s mi veled együtt rájuk a meséket
újra a senkiföldje horizonton.

Az a kék gyöngy szempár, most, a halálé.
Zúzos ezüst lidérc fej, most, halálé.
Az a csupa tánc tekintet, halálé.
A temérdek kín válhatott-e fénné?

Istent talált-e ott, a betűkön túl?
Kínjaink között, itt, semmi se mozdul...
Igazság, hazugság, megfoghatatlan.

Ész nincsen eszünkben, szív nincs szívünkben,
minden szorongás lett és menthetetlen
ég-föld, hol teljes napfogyatkozás van.

5

Nincs éjszaka, de megvesz a sötétség,
nincs tél, pupillánk mégis jégvirágos,
bánat a hittal együtt sem világos,
nyílik a föld, a magasság sötétkék.

Ne keresd, aki elment, csak magadban.
Az öröklét huszonötödik óra.
Holt idejének nincsen mutatója,
holdacska-napocska álmod alatt van.

Vele élsz és álmodsz, egy és sok ember
ő, csak testetlen jön meg ő ezerszer –
csak mélysötétben ragyog, mint a csillag.

Nincs, de egyre lassúbb az eltűnése
és újra régi értelmet ad annak
ki gyásza két szemével utolérte.

6

Ne menj el, ne túl messze, ne túl gyorsan,
félig, negyedig, semmi töredékig
maradj a föld fölötti forgalomban –
legalább könnyítsd meg az ég meséit!

Vagy ez volt a nagy zűr, melyet a semmi
gyógyít? Mért láttuk harminckét fogadnak
havát hiába újra felragyogni?
Hogy óriások összezsugorodnak,

az a téboly. Nézni, hogy a rigóknál
nem esznek többet, s vállukon hogyan jár,
tágul sátorra a szélrágta kelme.

Téboly, hogy a kincs éppen a semmiben van
s nem itt a teremtett anyagba rejtve
s hogy holtan kell keresni, láthatatlan.

7

Szellő, pehely és szellem, ez az ember,
és vihar, ahogy szelek elragadják.
Fejből koponya válik, füle támad
s nevetés után megtanít ma sírni.

Arca cinegék hajléka, a járta
lappangás, lélekzetét Arieltől
kölcsönözte. Szembogara kitég
s úgy állomásozik a kék halandó,

mint a napok présében áldozócsütörtök.
Feledhetetlen keserüdesége.
S ahogy húsa fogy, nevetése még több

és még több, – úgy jár bátran, mintha félne.
Múló világ csak *létre*hozni tudta –
de mert örök, nem tudja *vissza*hozni.

8

Nem is halsz meg, csak eldugtad a házad,
ruhának se hordhatsz halotti inget,
nem tudtalak még soha közelibbnak
mint most hogy lenn a földön nem talállok.

Szűk itt a tér, ismerni nincs szabadság,
se tavaszt, se őszt, elevent vagy embert,
most foglak csak meg, hogy életed eltelt:
szólítás helyett a visszhang csodáját.

Késő hajnal nyíl szellőtlen világban –
s ahogy idődhöz illeszted időtlen
formád, léted felgyúl a levegőben.

Csoda, hogy létre hívod a semmit,
s tűntödre tűz-víz hirtelen hibátlan
egymásra lel s együtt jár valamедdig.

9

Nem tisztaság volt ez a hófehér vég:
minden holttal gyanús a végtelenség.
Sorjában jövünk, de átabotában
megyünk el, ez a téboly és a számtan.

Ember, végtelen, így marad a földön:
most hogy távozott, folyton csak felénk jön.
Léte utója, holta sokszorozza,
bánat takarja, emléke kihordja.

Házad most már a sárba ágyazott sír,
szellemed viszi magasra a szellő –
vagy és nem vagy, káprázatos esendő.

Aludj, volt arany nap, s térj vissza mint hold
vagy csillag... mert ami magas, sosem holt
az és ott fenn megsemmisülni nem bír.

10

Tudunk-e fölemelni, icirke isten,
ki hitted és vitted is a keresztet,
oda hol egy Úr lakik az egekben
s hol száz hitetlen csillagocska reszket.

Te csont s föld, mi földbegyökerezettek,
te holt ezüst, mi szerpapok a könnyel,
vérehült test, mi száz gyász-lázás ember,
kik téged égbe segíteni jöttek,

nézd, itt vagyunk! De tudd, milyen nehéz,
míg eltemet és nem feled az ész
egy pólyás halottat, aki a földön

örök s az a sorsa, hogy visszajöjjön
naponta s azt súgja: nem vagyok emlék,
hanem egyetlen személy végtelenség.